

I forhold til det pessimistiske »borgerlige forløb« har LO beregnet konsekvenserne af sin egen handlingsplan, som primært adskiller sig fra det »borgerlige forløb« ved, at arbejdstiden frem til 1987 nedsættes med $7\frac{1}{2}$ pct., d.v.s fra 40 til 37 timer om ugen.

De af LO vurderede konsekvenser af denne arbejdstidsnedsættelse er vist i tabel 1.

Som følge af en stigende produktivitet falder produktionen pr. person ikke med $7\frac{1}{2}$ pct., men kun med 5 pct. Den samlede beskæftigelse vokser med næsten 5 pct. Konsekvensen af arbejdstidsforkortelsen kan således – lidt forenklet – siges at være, at den samme arbejdsmængde deles ud på flere personer.

Det er implicit forudsat, at denne omfordeling af arbejde kan ske uden flaskehalsproblemer. Opstår der mangel på arbejdskraft med specielle, kvalifikationer, vil forbedringen af beskæftigelsessituationen blive mindre end den, der er beregnet af LO.

Tabel 1
Konsekvenser af en arbejdstidsnedsættelse

Ugentlig arbejdstid	÷ $7\frac{1}{2}$ pct. (÷ 3 timer)
Timeløn	+ $2\frac{1}{2}$ pct.
Timeproduktivitet	+ $2\frac{1}{2}$ pct.
Konkurrenceevne	0 pct.
Årsløn og disponible realindkomst, lønmodtagere.....	+ 5 pct.
Antal offentligt ansatte	+ 5 pct.
Antal arbejdstimer i offentlig sektor	+ $2\frac{1}{2}$ pct.
Betalingsbalance.....	+ 3,4 mia kr.
Beskæftigelse	+ 106.000 personer (+ 4,2 pct.)

Anm.: Tabellen viser konsekvenserne i 1987 – som beregnet af LO – af en gradvis arbejdstidsnedsættelse i årene 1985–87 på i alt $7\frac{1}{2}$ pct. i f.t. situationen uden indgreb.

Det må konstateres, at LO's handlingsplan i forhold til regeringens politik forudsætter *lavere disponible realindkomster*.

I hovedforløbet i BR84 stiger den disponible realløn for typiske lønmodtagere kun ganske svagt fra 1984 til 1987. Selv om LO forudsætter, at den årlige konkurrenceevneforbedring bliver lidt mindre end forudsat i BR84, vil en reduktion af årslønningerne som følge af arbejdstidsnedsættelsen betyde, at der med LO's program samlet bliver tale om et fald i de disponible realindkomster i perioden fra 1984 til 1987.

Hvis nogle lønmodtagergrupper presser på for at skaffe sig kompensation for denne realindkomstnedgang, vil konkurrenceevnen forværres med faldende beskæftigelse, øget betalingsbalanceunderskud og øget underskud på statsfinanserne til følge.

Det kan også konstateres, at LO lægger op til *en lige så stram udgiftspolitik* som regeringens.

Antallet af arbejdstimer i den offentlige sektor er $2\frac{1}{2}$ pct. lavere end i det »borgerlige forløb« – men LO forventer, at timeproduktiviteten i den offentlige sektor samtidig vil stige med $2\frac{1}{2}$ pct. Dette fører til, at det offentlige forbrug *reelt* er ens i de to forløb, nemlig fastholdt på 1984-niveauet. Dette forhold synes i modstrid med, at LO samtidig mener, at der i 1983 og 1984 (hvor der alt i alt har været vækst i arbejdstimeforbruget) er gennemført »alt for omfattende besparelser«.

Det antages videre i LO's beregninger, at betalingsbalancen forværres med 3-4 mia kr., uden at dette påvirker den danske rente eller de danske kapitalmarkeder, og at boligbyggeriet – på trods af at reallønnen er 5 pct. *lavere* end i det »borgerlige forløb« – er et par pct. *højere* i 1987 end i det »borgerlige forløb«. En sådan udvikling vil i LO's forløb kræve et særdeles